

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába	
Egy évre	50 Kő
Hat hónapra	25 Kő
Három hónapra	13 Kő
Magyarország-Francaország	63 Kő
Egyéb külföldre	75 Kő

TELEFON SZÁM: 99

BARS

közművelődési és társadalmi hetilap

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
 űslo: 25448/III. a 1925
 Felvevő postahivatal: LEVICE

Ára: 1.— Kő

Hirdetések: Díjszabás szerint
 Gyakori hirdető és a velünk összeköttetésben levő hirdető hirdetői díjmentesen részeseznek

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámclókat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A MAGYAR ISKOLA

Az iskolai beiratások előtt nagyon időszerűvé vált a magyar iskoláról beszélni és a magyar iskola ügyét megtárgyalni. A Szülők Társulatának Szövetsége szlovenszköszerte ankétákat rendez ezen probléma megvitatására. Léván az elmúlt vasárnap zajlott le az iskolügyi ankét. Az előadók megállapították, hogy Csehszlovákiában törvények biztosítják a magyar nyelvű iskoláztatást, de a magyar szülők nem-törődömsége és közönye következtében évente mégis 10—12 ezer magyar gyermeket iratnak be nem magyar nyelvű iskolába, amint erről a statisztika adatai beszámolnak és más nemzeti kultúra szellemében nevelik őket.

Komensky, a csehek nagy tanító-mestere már évszázadok előtt azt hirdette, hogy az oktatást mindenkinek a saját anyanyelvén kell megadni. Ezt az intelmet ma a szlovenszkói magyarság kisebbségi helyzetében szintén legelsőrendű vezérelvül kell elfogadni, mert a kisebbség fennmaradásának biztosítékát nyelvének élete adja meg. Vajon milyen magyar ember válhat abból, aki gyerekkorában elfelejti édes anyanyelvét? Már pedig, sajnos, oda jutottunk, hogy szlovák iskolába járó magyar gyermekek már a nevüket sem tudják leírni helyes magyarsággal, amint azt sok magyar szülő fájdalmasan megállapíthatja.

Mindenestre csak helyeselni lehet azt az akciót, amely a magyar iskoláztatás érdekében foglalt állást. A magyar iskola életét törvények biztosítják, az elnevezést törvény tiltja, de a magyar szülők emellett mégis különféle kísértéseknek vannak kitéve, diszkriminációk jönnek innen-onnan a szlovák iskolába való beiratás érdekében. Szolgálhatunk konkrét példával és bizonyítékkal tekintetben. Két év előtt a lévai szlovák tanítási nyelvű iparos tanonciskolában a szakfelügyelő vizsgálat alkalmával több mint harminc magyar tanulót találtak, noha Léván van magyar iparostanonciskola is. Hogy kerülnek vajon a magyar iparos tanuló a szlovák iparos tanonciskolába? Ugy, hogy a szlovák iparos tanonciskola igazgatósága hivatalos papíron, hivatalos bélyegzővel ellátott írásban felszólítja a munkaadókat, hogy oda irassák be

Megkezdhetik már a lévai muzeum rendezését

Léva város tanácsa szerdán este ülést tartott. A tanács ülésén jelentést tettek a Nécsey-alapítványt kezelő kuratórium és Nécsey József leánya, mint törvényes örökös, Nécsey Sarolta között történt megállapodásról. Ugyanis Nécsey Sarolta perrel támasztotta meg az alapítványt, aravalló hivatkozással, hogy néhai Nécsey Józsefnek nem volt jogában az egész vagyon feletl intézkedni az alapító levélben, mert annak egy része mint anyai rész, Nécsey Saroltát illeti. Az alapítványt kezelő lévai kuratórium most megkezdte létesíteni Nécsey Saroltával, melynek értelmében a négyezer koronás alapítványból a Nécsey Saroltára eső rész és a muzeumi anyagnak ugyancsak az örökösre eső része megváltása, illetve a folyamatban levő per likvidálása fejében a kuratórium Nécsey Saroltának 110 ezer koronát fizet ki. Ezzel az összeggel Nécsey Saroltának minden igénye kielégített nyer és az évek óta húzódó ügy közmegegyezésre megoldást nyer.

(Ezzel kapcsolatban megjegyezzük hogy ezen megegyezés után most már a városi muzeum anyaga végleges rendezésre kerülhet, mert a Nécsey-hagyaték anyagának tulajdonjoga többé már nem kétséges, mint eddig volt, ami akadályokat gördített a rendezés elé, mert az ügy mikénti kimenetele kétséges volt. Most, a megegyezés alapján a muzeumi anyag teljes egészében a város tulajdonát alkotja.)

A tanács a megegyezést tudomásul vette. A tanács ezután Mészák Gyula lévai lakosnak rádiókereskedésre szóló concesszió iránti kérvényét véleményezte.

A csehszlovákiai városok és községek szövetsége Pozsonyban három hetes közigazgatási tanfolyamot rendez, amelyre a tanács Počzer Emil városi számtanost és Fiacsan Gusztáv jegyzőt díjmentesen kiküldte és végül a folyó ügyeket tárgyalta le.

Megalakul a Garamvölgyi Gazdasági Egyesület

A megnehezült és bonyolulttá vált gázdálkodási viszonyok parancsoló kötelességünké teszik, hogy a gazdák is megalkossák a maguk politikamentes érdekvédelmi szerveit. Minden társadalmi osztály szerveződik és erős összefogással építi ki a maga védőbástyáit, egyedül a nagy számú gazdaszűly áll szervezetenül szétszórva, érdekvédelem és érdekelletés nélkül.

Ezen hiányon segitendő elhatároztuk, hogy a Garam és Ipolyvölgy gazdái egy politikamentes érdekvédelmi szervezetbe tömörítjük és megalakítjuk Léva székhellyel a Garamvölgyi Gazdasági Egyesületet.

Az alakuló közgyűlést f. évi június hó 4-én vasárnap d. e. 11 órakor Léván a református egyház tanácstermében az alábbi tárgysorozat mellett fogjuk megtartani: 1.) A Garamvölgyi Gazdasági Egyesület megalakításának kimondása. 2.) Az alapszabály ismer-

tetése és elfogadása. 3.) Az ideiglenes végrehajtó bizottság megválasztása. 4.) Mi a célja a gazdasági szervezkedésnek? Előadja: Fodor Jenő a Szjövölgyi Gazdasági Egyesület elnöke.

Igen kérjük az érdekelteket, hogy szíveskedjenek az alakuló gyűlésen megjelenni és tekintettel arra, hogy az egyesületbe politikai pártállásra való tekintet nélkül hívunk minden gazdát, értesítse és hívja meg nevünkben a közgyűlésre szomszédját és ismerősét, szóval azokat is, akiknek esetleg meghívót nem küldöttünk.

Léva, 1937. június 16-án.

Gazdatársi üdvözléttel:

Taubinger Árpád s. k.
főldbírtokosGalambos András s. k. Nagy Gyula s. k.
gazda gazda

tanoncaikat és ezt most kísérli meg, a szakfelügyelői előzetes figyelmeztetés után. Hogyha a szülők nem törődnek vele, hogy fiuk milyen iskolába kerül, egyes munkaadók pedig valamelyes okokból elfogadják az invitálást: akkor a szlovák iparos tanonciskola padjaiban ismét egy csomó magyar gyerek ül, noha a szakfelügyelő a legszigorúban elrendelte ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetését, mert hiszen ez a tanítás eredményének a rovására megy. A nem anyanyelvén történő oktatás soha sem lehet olyan eredményes, hiszen a tanulónak nem csak az anyaggal, de a nyelv nehézségeivel is meg kell küzdenie és emellett elveszíti nemzeti önéreztését is.

A lévai iskolügyi ankétán szóba került az újonnan létesített gé-

nyei iskola is. Gényén nincs meg a törvényben megkívántató számú szlovák gyermek a szlovák iskolához, ellenben több a magyar iskolaköteles, ennek ellenére mégis a szlovák nyelvet tették meg a gényei iskola tanítási nyelvül.

A lévai magyar elemi iskolából ki kellett venni a gyermekeket s azzal, hogy Gényén most már helyben van iskola, a magyar gyermekek is szlovák iskolába vannak kényszerítve. Nem a szlovák iskola ellen protestálunk, de szót emelünk a magyar iskola, a gényei hiányzó magyar párhuzamos osztályok érdekében, mert mindenkinek lehetővé kell tenni a saját anyanyelvén való népoktatás lehetőségét, amint azt köztársaságunk törvényei előírják és amint azt a gényei magyar szülők kívánják.

A garamszentbenedeki lapáttánc protokolluma

Írta: dr. Haiczl Kálmán

A garamszentbenedeki apátság történetének egyik fejezetében megemlékeztem a lapáttáncról, mely az elmúlt évszázadokban a vármos-tor helyi szokásainak egyik különlegességét alkotta. A lapáttánc tulajdonképpen abból állott, hogy minden vendégnek, aki az apátságban első ízben megfordult, teste hátsó részére egy kis lapáttal három vagy öt ütést mértek, miáltal nevét a vendégkönyvbe bevezette s a lapátütéseket nyugtatta.

A szájhagyomány a lapáttánc emlékét hiven megőrizte, de ennél többet megtudnom nem sikerült. Annak idején mindenfelé keresve kerestem a lapátot, mely nyomtalanul eltűnt, s a vendégkönyvet, amely valószínűleg Knauz Nándor kanonok, híres történétíró gyűjteményébe került és halála után elkallódott.

Egyik ilyen kutató utam alkalmával Jedlicska Pál esztergomi kanonok, nagyszombati érseki helytartó gyűjteményében megláttam a Pálffyak lapátját, melyet csengők szegélyeztek, lapján pedig három férfi és három nő festett alakja látható magyar ruhában, közöttük deresfélén a vendég fekszik, akire a háziur lapáttal üt. E szokás vagyis a lapáttánc tehát más várkastélyokban is divatban volt.

Majd írott nyomokra is akadtam. Egy angolnak a 18. század végén Magyarországon tett utazásáról szóló naplójában a következők olvashatók: „Vasárnap, október 6-án távozott Ujbányáról. Bár négylovas előfogaton utazott, oly rettenetes rázós volt az országút, hogy mindenütt gyalogolnia kellett, de mivel szép idő volt s a vidék is kellemes látványt nyújtott: az utazás nem volt unalmas. A nyomorúság fogadóiból felment a zárdába. — A zárda az esztergomi káptalan birtokába került. Itt csak egyetlen kanonokra akadt, aki nagy személyzettel rendelkezett. A kanonok magánál tartotta ebédre. Latin nyelven folyt a tárgyalás. Ebéd után olyan sajtóságos szertartás következett, aminőről eddig fogalma sem volt. A kanonok egy vesszőt (?) vett elő s háromszor elég érezhetően az utazó hátára ütött. Hatalmas, erős termetű legény volt s tartott tőle, hogy hátára jó ütést mérhet, de megígérte, hogy gyöngéden bánik el vele. Ez érzékeny szertartás után kinyilatkozta a kanonok, hogy most már teljesen tiszta. (?)”¹⁾

Résd Ensel Sándor „Magyarországi népszokások. 1867.” c. könyvének 132. és 133. lapján röviden megemlékezik a garamszentbenedeki lapáttáncról. Eredetét Szent-Iványi Ráfael kanonok-prefektussal hozza kapcsolatba, mint ha e szokást ő hozta volna be 1761-ben. Azt írja, hogy lapáttáncra szokták a farsangot befejezni. A lapátról megjegyzi, hogy egyik oldalán vörösrre, másik oldalán feketére van festve. A vendégkönyv bejegyzései magyar, német, szlovák, latin és francia nyelven szólnak. Abból, hogy „Duchon Julianna Meny Asszony, Andreaszky Susanna Kis Asszony” névalírását is közli, következik, hogy az író a vendégkönyvet látta és átlapozta.

Magára a vendégkönyvre a véletlen folytán akadtam. Ez év elején a budapesti országos levéltárban huzamosb időt töltöttem. Hogy, hogy nem, szóba került a garamszentbenedeki lapáttánc és kitűnt, hogy a vendégkönyv a magyar nemzeti múzeum kéziratárában van.

Daróczy Zoltán genealogusunk fedezte fel évek előtt az egyik budapesti antikváriusnál és megvette, majd a nemzeti múzeumnak átengedte.

A könyvet a nemzeti múzeum kéziratárában tényleg meg is találtam. Negyedréti alakú, 168 oldalra terjed. Címe:

Prothocollum novum Baptismo Sicco et Madido, in Arce S. Benedicti Baptizatorum Anno 1761. sub praefectura Raphaelis Szentiványi de Eadem E. M. Strig. Canonici Praepositi de Thenő Archi Diaconi Neogradiensis seribi coeptum.

Lenn:

Coram me Nekeredy Nicolao J. C. Habacucensis Proto Notario.

†

D. O. M. A.

Series accurata complectens Nomina Dominorum Hospitum primo advenientium ad Arcem Sancti Benedicti. Anno 1761.

(Magyarul: A Szent Benedek várában 1761. évben száraz és nedves kereszteléssel megkereszteltek új jegyzőkönyve, melyet szentiványi Szent-Iványi Ráfael esztergomi kanonok thenői prépost, nógrádi főesperes prefektusága alatt kezdtek írni.

Előtte: Nekeredy Miklós, a jeles habacuki konvent főjegyzője előtt.

D. O. M. A.

Pontos névjegyzéke a vendég uraknak, akik Szent Benedek várát első ízben meglátogatták. 1761. évben.

A protokollum címe „protocollum novum” amellet tanuskodik, hogy a lapáttáncot nem Szent-Iványi Ráfael honosította meg a garamszentbenedeki apátságban, hanem az már előzőleg, talán már a 17. századtól kezdve szokásban volt. Hogy a régi protokollum megvan-e még és hol rejtőzik? persze nem tudjuk; lehetséges, hogy a véletlen majd ezt is napfényre fogja hozni.

A protokollum nemcsak pusztá névalírásokat tartalmaz, hanem többnyire humoros megjegyzéseket prózában és versben, amint a vendégek a lapátütéseket elismerték és nyugtázták. A lapáttánc lefolyása — miként az a nyugtákból kivehető — következő „szertartás” keretében történt. A vendéget mindenekelőtt magyar vendégszeretettel megebedeltették. Ebéd után a várudvaron levő kis harang megszólalt, majd három ember körülfogta az áldozatot (néha felfegyverezve) és trombita meg dobszó mellett 3—5 lapátütést mértek hátsó felére. Az ütések száma nem egyforma. Pl. Szluha Sándor, Nyitra vmegyei esküdt 1792. jun. 22-én 12 lapátütést nyugtáztott. A férfiakat rendszerint a nővendégek (ha ilyenek voltak) „installálták”. Kivételt nagyon ritkán tettek. Aki első látogatása alkalmával valami módon megmenekült, számon tartották és következő látogatásakor pótolták rajta a mulasztottakat.

A nyugták többnyire latin nyelven „super tribus” vagy „quinque lapatis” szólnak. A „lapates” vagy „lapatae” szót persze egyik latin szótárban sem találjuk. Ez garamszentbenedeki műszó volt.

A vendégek a lapátütéseket hol „száraz kenetnek”, hol „sz. benedeki bucsufiának”, vagy „hátsó csóknak”, „hátulsó privilegiumnak” stb. nevezik. Tánzos Ferenc köhidgyar-

mati plebánus 1771. május 3-án (a vármegye fogadalmi ünnepén) elpanaszolja, hogy ünnepi szónoklatéért tiszteletdíj fejében három lapátütést kapott. Sokan azonban, még a nők is, leplezetlenül bevallják, hová kapták az ütéseket.

Ha végig olvassuk a protokollumot, a régi Bars és szomszéd vármegyék összes urí családjainak neveivel találkozunk benne. Csak az ismertebbeket említem fel. Ambró, Balogh, Bokross, Boronkay, Bacskády, Bossányi, Benkő, Bodó, Beniczky, Baross, Balázs, Bottlik, Cseh, Brunszvik gróf, Bartakovich, Cavriani gróf, Dombay, Demjén, Dacsó, Ethtre, Elek, Endrődy, Forgách gróf, Festetich, Fekete, Fába Geramb, Gyurcsányi, Gosztonyi, Ghy-czy, Hunyady, Hellenbach, Hodossy, Horváthy, Huszár, Jaklin, Jeszenszky, Jánoky, Istvánffy, Jabláczy, Keglevich gróf, Kúthy, Körmendy, Kosztolányi, Klobusiczky, Liptay, Litassy, Malonyay báró, Motesiczky, Majláth, Majthényi, Nedeczky, Ordódy, Okolicsányi, Országy, Paluska báró, Pyber, Palugyay, Perényi, Pongrácz, Pászty, Koháry gróf, Kazy, Révay, Koller, Ruffy, Szent-Iványi, Szabadhegyi, Simonyi, Szerdahelyi, Tajnay, Tarnóczy, Uzovics, Úrményi, Vass, Várady, Sipeky, Zsemleky, Zsengér stb. Ezekhez járultak a Bars és szomszéd vármegyékben állomásozó katonaság tisztjei, akik a vendégszerető vármos-tort szívesen meg-meglátogatták. Ők persze csak prózában nyugtázták a lapátokat.

Az alábbiakban néhány érdekesebb bejegyzést közlök.

1761. Jul. 17. megh. Lapatoltak engem B. Bossany Julianat, néhaj G. Révay János Eözevegij.

8. Jul. Sz. Benedekben jaj! emlékeztet méltó! Lakodalomra utazásom; mert paszumat lapáttal meg petsélték. Duchon Mária, amata et amore digna matrona, conjux Körmendiana.

13 Jul.

Harmad napi Meny Aszszonynak kérésére Szent Benedekben személyét mentségére, Kegyelem nem használt eszedezésére, Mert Lapát ütett neki Al felére. Andreaszky Susanna volt részes társa, Noha legyen hajadon fejfel meg sorsa Nem fordulhatott jobbra kegyelem voksa Mert meg tsipte farát az Lapátnak borsá Igy emlékeznek meg Sz. Benedekről Duchon Julianna Meny Aszszony és Andreaszky Susanna Kis Aszszony.

Ezer hétszáz hatvanötödikben Kevés számu de nevezetes Gyülekezetben Meg csapattatik Novotha Gáspár virágzó éltében Most is van az ize szegény al felében Koblehovennek is s... e veretettett Ifjabb Zsigmondnak a ki nevezetett és Forgáts Franciska anyátul született.

Hogy Szent Benedekben válék legelsőben Nem vették dolgomat korántis kérdőben meg csapták heljesen a hitvány s... emet, de megtöltém borral érte a gégemet.

Terstyánszky István.

31. Dec. 1763. Stephanus Demjén.

Az oó Esztendőnek végét befejezték, Midőn lapátával alfélet sóprötték.

En is ámbár még meg nem üttemet de keservesen sirnya kezdettem, mert szegény anyámnak sorsán megjedtem, midőn verettetni asztat tekinttem.

B. Perényi Franciska kisasszony. Jeszenszky János 1767. Szilveszter napján megverettése után a következőket írta:

¹⁾ Vasárnapi Ujság 1912. 5. sz. Könyves Tóth Kálmán közlése.

Richvaldszky Ur alatt valék Benedekben ahol jól tartottak valóban mindenben, csak hogy az pénzemet csavarták ki tőlem pénz nélkül maradván haza köllöt mennem. Ez sem volt még elég hogy szegényné tetek, még az alfelelet csapták meg helessen és így két pecsétel rakták meg fejemet Örizedgyen azért ki ki Benedekben.

Ezerhétszáz hatvan nyolcznak folyásában Sz. Mátyás havának tíz és négy napjában Richvaldszky György urnak Praefectusságában Ezek történetek Benedeki várban. Reviczky Antalnak Bőr nadrágos partyát Tisztség meg adó Benedeki lapát Érte Majláth József sulyos keze alatt A fehér Rend félvén illetni Pap farát.

Fogarasy István Asszonyi kéz által Bé iktattatván szokott lapatokkal, Nyerte érdemessen Hogy neve bent legyen A várnak könyvében.

Boronkay Imre fét az asszonyoktól De meg győztetett mai nap azoktól Engedvén hogy verjék S... it ne kémélyék.

Bé bottlott Bottlik Páll Benedek várában, Vélvén szerencsés lesz Prókátorságában, Meg is nyerte pörít, melynek jó hírére Három fa pecsétett nyomtak all Felére.

Bacchus ünnepében ide gyülekezőn Barátság ruháját magunkra öltöztvén, Szent Benedek várát ekképen szentelvén, Richvaldszky Canonok alatt ünnepelvén, Ezer hétszáz hetven esztendő számában Ekképpen irattunk szent Máthé Havában Több vendégek után ezeknek nyomában Tanácsosné Majláth kedves árnyékában Én: Barcsay kapitány mint kőlyök oroszlyány Majláth Mari - Anna ifju majoranna Lamontagne Fő Hadnagy Gruber Papics hol vagy?

Ezer hétszáz hetven kilentzben Nemes Bors vármegyében jövén, eset az útam Szent Benedek várába jövetelem, Canonicus Rikvaldszky Ur alat hol is áll felem az asszonyi serregből bletsülttetet három fa lapáttal.

Ferentzy János Fő Hadn.

Ezer hétszáz hetven három farsangjában Maskara szabad volt Benedek várában Birovszki is eljött Tatár áll ortzában És így bé iraték a Vár laistromában. Három magyar lapát nyomta lapos farát, Ki tudja mi lelte feljebb rongyos hátát, Tudom jó Tokay mosta szép bajuszát, Mert el lopá hamar Sypeki poharát.

1781. 14. Junii.

Görgei Mártony ur Praefectusságában Még nem történt ilyen dolog udvarában jó kedvét, asztalát hogy verés követte. Vendég örvendezett; de maga féltette — Tanuljon kiki bár, hogy Reinprecht farának sulyos lapát jutott Benedek várának Régi jussa szerint: az meg sem menthette, mert hogy itt vala már, tsalárdul ejtette. Ez az ur a farát, mások erszényeket fájddallyák; de mégis minyájan kedvet meg tartják; mert látják Gazdának jó szivét Uri barátságát, nyájas emberségét.

1791. jun. 13.

Ámbátor Benedek Világnak el rejtett Vára De mégis fel találja azt az Ember sokára, S bátor jó szándékjának semmi az sugárja, mégis hármat kap itt kiki hátuljárja.

Szabadhegyi Pál.

Most tudom, mért hagyták e várat üresen Benedek fiai, kik benne tsendesen Sokáig mulattak; s éltek istenessen: mert vélek is szintyug bánt rettenetessen. Tudom, Koháry is azért el tserélte, A fő-káptalannak Csábrágerént engedte; Hogy teste a verést el nem szenvedhette, Vagy midőn mást vertek, hogy nem szemlélhette. Papok is, kik itten, mint Urak, lakoznak; Azon okbul, tudom, oly gyakran változnak; Kegyes sziveiknek mert nagy bajt okoznak; Valahányszor látják, hogy mást lapátoznak. Tapodtam már én is kétszer küszöbjeit E várnak: megnézvén minden szegleteit Még se tanulhattam ki mesterségeit, Elkerülvén mindég lapát útéseit. Mihelyest, oh Egek! harmadszor feljöttem Nem várt kelepzében mindjárt bé kerültem! Mert egy rút lapáttal úgy meg verettem, Hogy e pennát alig kezembe vehettem. Mind-Szent Havának 15-ik napján 1791.

Balkó József

Csiba Ur hitvesse, hogy e várban jöttem, Fiaimmal együtt azt meg szemlélgettem; Három lapáttal itt meg-betsülttettem, Annak valóságát magam fel-jegyztettem. Nevem napján 1791. Theresia Tajnay m. p. Csiba József s Antal, két kisdad testvérek: hogy Asszonyi Annnyokkal lapátot nyérének, Saját kezeikkel eztet fel-jegyzének, Hogy büntetés nélkül többször jöhethének. Asszonyi Anyánk Josephus Csiba neve napján 1791. Studiosus Comaromiensis mp.

Csiba Antal Komáromi Deák mp.

Gróf Amadé Antalt 1792. máj. 2-án komropai Brunszvík gróf barsi főispán 3 lapáttal, Goszthonyi István apát kanonok prefektus pedig 1 lapáttal avatta fel. A felavatást a gróf következő verssel örökítette meg:

Németh Bugyogóján megüték a farát, Ezt el nem szenvedné akár melyen Barát Esztet bizonyítja keze írásával jőforinán ki porzott ránczos Blundrájával. Az installáltak közül igen szép írásával kitűnik: Csábrági és Szittnyai Gróf Kohári Ferentz Mindszent havának második napján a Szent-Benedeki várban 1787-dik esztendőben fő-tisztelendő Aradi Esztergomi Kanonok és a Szent-Benedeki Uradalomnak Praefektussától három kegyes lapátot nyert mppria. A gróf azután Mansoni Monfort János Albertet három lapát ütessel keresztelte meg, és ugyanannyival jószágigazgatóját Jekelfalussy Jánost.

1803. szept. 30-án Odescalchi Ince herceget a szokásos funkció alól felmentették, de ugyanaz nap gr. cserneki és tarkői Desewffy László elpanaszolja, hogy vele kivételt nem tettek.

A lapátnyugtató versek nagyobb részét latinul írták. Akad elég sok olyan közzöttük, amelyeket igaz költői ihlet és humor sugalmazott. A sok közül néhányat közlünk. 1763.

Sit benedicta Domus, Benedicto sacra per aevum, in bene „qua“ dicta sim benedictus ego. Haec modo me linquit primo jam lege solum, Quod jam sim liber, personat ist liber. fr. Raphael Mazanik ord. Min. S. Franc. Conc.

1772. 31. Majj.

Quam fuit ista mihi quondam materia grata Infima cum rata signabantur terga lapata, Francisco Nagy, S. Sedis Strig. Notario. Cum fueram Romae, Romano vixeram more, Dum veni ad S. Benedictum, pro more subtili ictum.

Gabriel Zerdahelyi, E. M. S. Can.

1781. 7. Jun.

Bina lapata generose vix tolerata Tertia jam culli crepitania murmura pellit, sic cecinit fragilis Lapatae pondere pressus Andreas Naszvady, par. Dorough. Dic mihi cur Benedicte geras nomen benedicti? Qui nulli parcis, nullum sine verbere mittis. Nomine fors blando peregrinos allicis ad te, Illos ut tandem Lapatae subdere possis. Sit Benedicte tibi pulchrum nomen benedicti amplius ast nunquam tua me lapata rotabit.

Sie queritur Stettner Benedicti in Arce dotatus par. Cséviensis.

1785. 20. Majj.

Non signatus veni, signatus terga reporto, Ut memor in aevum sim Benedicte tui.

Pan. Bacskády.

Dum Benedicte tuas invisí, terga lapatis signabat terras mi Benedicte vale.

Joan. Bacskády.

1787. Augusti mihi prima dies ter laeta! Lapatis tribus pulsatus cogor abire domum.

Emericus Vezekényi Praefectus Schemnic.

1791. 13. Jun.

Lapates passus Vincentius Hunyady ternas Sztupiczky Moyses huncce secutus erat.

1791. 9. 7bris.

Vix venio, feruntur terga lapatis. Et Castrum Benedek contulit ista mihi? Contulit, et caesum me cerno quinque lapatis Vae misero! nunquam visere castra volo. Ignatus Veisz.

15. Oct. 1791.

Quisque ad has traheris lappas dilecte Viator, Absque more podicem porrigere quaeso tuum, Nulla valet lucta hic, experto crede Ruperto. Hic nec defessis creditur ulla quies. Ipse ego, quem fessum laribus arx ista recepit, Hisce noto ratam me retulisse meam.

Maximilianus Ürményi de Eadem.

Fatales Lappae! quia Vos postica notatis, Hoc ego nunc scripto verbera vestra noto.

Paalas Simonyi, Praefati Heruli Viae comes.

1793. 20. Aug.

Dum Stephanum celebrant, pulsant mea barbita plectro, Quale plectrum fuit, terna lapata docent.

Stephanus Gosztonyi, Locumten. I. T. N. Hung.

1801. 24. Sept.

Timpana clangebant, resonabant cornua, quando pulsabat miserum dita lapata latus. Qui feriebat, erat (creditis posteri) amicus, in quem saevitum est, advena et hospes eram. Ergo probi, reprobique plagis et verbere eodem Caedentur laici, Canonicique simul. Scilicet est mori parendum; scilicet ille Qui vult cum reliquis desipuisse, sapit.

Calorius mp.

A német nyelvű bejegyzések közül megemlíthető Koháry Jozefa grófnőnek 1763. márc. 31-én írt eme szavai: Auh weh, auh weh, der hintern thut weh.

Érdekes, hogy pl. 1762. febr. 3-áról olvasuk:

namogeg perdeli robili cso chceli.

Báró Malonyay János.

1770. jan. 16. Ag mna bili. Tarnóczy Anna.

1771. aug. 11. Theresia Hunyady za pozivane maliny wydržala Lopaty. Maria Hunyady any mna malu od teho ne winehaly.

Vannak vegyes nyelvű bejegyzések. Pl Dacsó Péter ezt írta a vendégkönyvbe:

Midőn valék egyszer Benedek várában, Számláltattam én is azoknak számában Kik nyertések lettek rendelt Lapatában, szenvedtem utcára néző Palotában. Keresztanyám vala Borbála, Sophia,

Harmadik pediglen Garam tul Kristina,
bezeg most szenvedett Dacsó Péter ina,
nech čert ide wicej, kde taká hostina!

1787. 14. Junii.

Dulce sonum retulit ter tactus corporis almi
Gaudia sunt miseris dulcia signa pati.
Három lapát esett itten a testemre
Mely örömet öntött el lankadt szívemre.
Öröm annak, aki ide verekedhet,
Mézszel elegyített jeleket szenvedhet.
O Deus ex altis huc respice tempore inomini
Hostiferas pellas (pro diadema) nubes
Oh Isten ez helyet tartsd meg sok idődig,
A következendő számos esztendődig.
Ellenséges ködöt üzd el messze tőle
Hogy öröm s ditsőség folyjon ki belőle.

Josephus Várady I. Cottus Bars Geometra.
1794. 21. Jun. Dolente podice
Lapata vindice
ivi do pivnyicze.

Michael Arch. Vörös.

Oly vendég is akadt: fr. Ország Barnabas,
szécsényi barát, aki talánnyal kedveskedett az olvasónak.

6 5 4 3 2 1
A m o r e s

Sex fuge, quinque tene, fac bis duo, trina
seguito.

A vendégeknyv tartalmából látnivaló, hogy az apátságban a lapáttáncot nemcsak farsangban, hanem Szilveszter napján, búcsuk alkalmával, sőt név- és születésnapokon, még pedig nemcsak a háziaknak, hanem a vendégeknek ilyen ünnepein is gyakorolták. A bornak természetesen nagy szerep jutott benne, mert a vendégek a lapáttüések fejében nagyokat ittak-ettek. Bor bőven akadt a vár pincéiben. Tollius, a híres utazó is, aki 1686-ban fordult meg Sz. Benedekben, e földalatti bibliotékával megvolt elégedve. Az egyik bejegyzésben a „czigányok pohara“, másikkban „Syepki pohara“ szerepel. E szavak mögött is valószínűleg valamely régi magyar szokás emléke rejlik.

A poharazás mellett természetesen a kártyajátéknak is szerep jutott. Legalább erre vall egyeseknek erre célzó megjegyzése.

A protokollum utolsó bejegyzése 1804. március 21-éről szól, amely napon Bodó Sándort három lapáttal becsülte meg Naszvady szül. Noveszedly Ágnes urnó.

Volt-e folytatása a protokollumnak és mikor szünt meg a lapáttánc Sz. Benedekben, nem tudni. Mikor a káptalan a szentbenedeki prefekturát 1848-ban megszüntette, vele együtt a lapáttánc is megszűnt. Lehetséges, hogy ennek utánzata az ugynevezett vakancia csináló bot, amellyel a Garamszentbenedekbe került gazdasági irnokokat megcsapták és nevüket a botra írták. A bunkósbotnak felirata: „Vacantia csináló. Megerősített s hogy dühösebb legyen, Tigrisbörbe öltöztetett az Esztergomi Irnoki hivatal által 847-ben. Rezső.“ A bot az apátságban ma is látható.

A lapáttánc azokra a jobb és boldogabb időkre emlékeztet, amikor a magyarságot kenyer és egyéb gondok miatt fejfájás nem igen győzötte s a magyar vendégszeretet bőséges gyakorlása mellett arra is ráérték, hogy a fentvázolt módon szórakozzanak.

— Az 1919. évi április 30-iki keltezésű szerződés bankjegyeket június hó 30-ával kivonják a forgalomból és esen időn tul már csak a nemzeti bank váltja be azokat.

— A pozsonyi YMCA középiskolai internátusába naponként lehet jelentkezni. Az egész ellátás kitűnő pedagógiai felügyelettel már 290 — Ké ért. Prospektus ingyen küld az IMCA, Bratislava, Sinc ut.

JÓZSEFCSEK GÉZA

Józsefcsek Géza, nyugalmazott bankigazgató és földbirtokos hosszú betegekedés után vasárnap este elhunyt. Józsefcsek Géza mintegy husz év óta szívgyöngyességben szenvedett, amihez egyéb komplikációk járultak s végül is halálát okozták. Orvosi megállapítás szerint tul nagy volt a szíve.

Felcségen, szül. Varga Jankán, a rokonság és jó barátain kívül a legnagyobb veszteség és gyász a Lévai Dalárdát érte, amelynek elnöke volt. Emondhatjuk róla, hogy a magyar dal szerelmese volt és határtalan lelkesedéssel több mint negyven évig állott a magyar dal-kultúra szolgálatában, amit a Csehszlovákiai Magyar Dalosszövetség azzal a kitüntetéssel jutalmazott, hogy alelnökké választotta meg.

Voltak sulyos idők az államfordulat után amidőn főként az ő elhatározó ereje és ambíciója tartotta egybe a gond terhelte dalostestvéreket, az ő mindenre kigúzó aytai szeretetének melege kapcsolta össze azt a kedves dalos és nótás családot, amelyet a Lévai Dalárda alkot. Mindenkihez volt egy kedves szava, mindenki számára volt valami kedves meglepetése, öröme gyújtó ajándéka, mindenkinek Géza bácsija volt. A fiatalok derűjében megfürödve az ő lelke is megfiatalodott és ebből az átváltozásból nyerte az erőt előrehaladott korában beteg teste, hogy annyi kitartással foglalkozzék a dalárdával és elkísérje farsztó utjaira is, hogy közvetlen szemtanuja lehessen a nemes versenyben kivivott diadalainak, amelyek határtalan öröme hangozták. Józsefcsek Géza elnöksége a Lévai Dalárda legmozgalmasabb, legszébb és legdicsőségesebb idejére esett és nevét ezzel örökre beírta a szlovenszki magyar dal-kultúra történetébe.

A Lévai Dalárda választmánya hétfőn este gyászülést tartott, amelyen dr. Guba János igazgató méltatta az elhunyt Józsefcsek Géza érdemeit. Heckmann István karnagy betejeszette azt a búcsulevelét, amelyet Józsefcsek Géza írt, azzal a jelzéssel, hogy csak halála után bontandó fel. A megboldogult ebben a megható levélben is a végtelen szeretet hangján emlékezik meg a dalárdáról, kéri Heckmann István karnagyot, hogy vezesse meg sok diadalra. Sokan felsírtak a gyászülésen, amidőn a búcsulevél ama részét olvasta fel a karnagy, amelyben a megboldogult bocsánatot kért azoktól, akiket talán elnöksége alatt akaratlanul megbántott volna. Majd arra kérte a dalárdát, hogy a temetésén énekeljék el neki a Circum deducunt me kesztő énekét. Összetartásra és további lelkes munkára buzdítja búcsulevéiben a dalárda tagjait és a dalárda jellegével: Zengjen a dal — végezte levelét.

A gyászülés Józsefcsek Géza emlékét és a magyar dal-kultúra terén szerzett érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg, elhatározta továbbá, hogy előterjesztést tesz a közgyűlésnek Józsefcsek Géza arcképsének megfestésére, valamint özvegy Józsefcsek Gézáéknak, aki megértő és lelkes segítőtársa volt férje dalárdabeli munkásságának, a dalárda tiszteletbeli elnöknőjévé történő megválasztására.

Kedden délelben a Lévai Dalárda küldöttsége megjelent elnökének ravatalánál és letette díszes koszorúját, amely virágokból alkotott dalárdai jelvényt, lantot mutatott és dr. Guba igazgató a dalárda részvétét tolmácsolta az özvegy előtt. Az egyesült magyar párt szintén koszorút helyezett a ravatalra és a párt részvétét dr. Nagy Béla ügyvezető elnök tolmácsolta. A Dalosszövetség táviratban fejezte ki részvétét.

A temetés kedden délután ment végbe nagy részvét mellett. A dalárda gyászba borított lobogója alatt testületileg vonult ki, jelvényei is gyászfényben voltak burkolva. A temetési szertartást Bolczek István hitmanár Wilde és Gajdos káplánok segítségével végezte. A dalárda férfikara gyönyörű gyász-dalokat adott elő úgy a gyászhalál, mint a temetésben. A koporsót a ravattól a gyászkocsig és a temetésben a gyászkocsitól a

sírig a dalárda férfikarának tagjai vitték. Mielőtt a koporsót a sírba eresztették volna, dr. Guba János dalárdai igazgató a következő beszéddel búcsúztatta el Józsefcsek Gézát:

Mélyen tisztelt gyászoló közönség! Gyászba borult a Lévai Dalárda. Homlokán a siker ragyogó fényes koronája helyett, a szomorúság felhője borong. A korona — leessett. Közünkben a hangok, dalok kottája helyett, a könyhullatás vedre van. Az ajkunk néma.

De nem, mégsem. Lélek koronája s mi halovány mártírhomlokunkat. Józsefcsek Géza lelke övezi törhetetlen paizsként vérző szívünket. Ő ez a lélek nem a földi ki most sem, habár a fényes tűkör, mely az ő szeretetét sugározta, homályba is borult. Isten lelkének drága ajándéka, nagy szeretetet sugárzó tűkre voltál kedves Géza bácsi. S ime a tűkör megzdűnt földi szemek számára a szeretet fényét sugározni, a tűkör elhomályosult.

42 évig dolgoztál a Lévai Dalárda sikerei, dicsősége érdekében mint annak pénztárnoka, majd mint igazgatója s végül mint elnök. Náladnál senki sem szolgált mintelenéből, kitartóbb lelkesedéssel, nagyobb szeretettel a magyar kultúra e drága ragyogó gyöngyszemét, a magyar dalt. Ez az egyik legszebb jellemvonása lelkednek. Talán szomorúan természetesen, hogy az idők elteltével az idősebb ember kevesebb érdeklődést tanusit közügyek iránt. Nálad ennek éppen az ellenkezője volt. Teljes odaadással, minden rendelkezésre álló eszközzel dolgoztál, fáradsággal a dalárda érdekében, jó tanáccsal, biztatóssal, cselekedetekkel támogatást bennünket. Utolsó órádban, talán még az utolsó gondolataidban is a dalárda ügye foglalkoztatott.

Es most, hogy már nem sugárzol többé, váljék tűkörd a mi szívünk és sugározza vissza áhitattal és szeretettel mind azt a fényt, melegt mely a Te szívedből áradt felénk, hogy ebben a glórián, szívárványos vissza-fényben jelenjék meg még egyszer a Te távozó alakod. Isten veled kedves Géza bácsi! Isten veled! Legyen édes a pihenésed a forrón szeretett anyaföldi lány ólén.

SZERESD A MUNKÁT!

Szeresd a munkát, szeresd a dalt.
E kettővel nyersz biztos diadalt.
S ha harmadiknak béke jár veled,
Az élet terhet könnyed emeled.
Dalod vidit, álmod édessé válík,
A búcsúlet lesz dízed mindhalálig,
A síri domb mulást még nem jelent,
Társ és utód emléked tartja fent.

Szeresd a munkát, szeresd a dalt.
Ez forraszt egybe más nyelvtől s magyart.
Hitünk sok ágán szép gyümölcs terem:
Csendes boldogság, tiszta értelem.
Nem fúr azokban a gyület férgé.
Csak azt várják, hogy mindegyik megérje
A világbéke deris hajnalát;
Hogy minden ellen legyen jó barát.

Szeresd a munkát, szeresd a dalt,
Ha tudni vágyás iskolába hajt
S ha megtanit az életiskola,
Ezt a nagy kettőt ne feledd soha.
Egyik ha lanyhul vagy halkul a másik,
Késő korban is lássák folytatását
S ha egy új dombot könnyek árnya mos,
A búcsúmondat töled ez legyen:
Jó munkás voltál s hűséges dalos.

TÓTH ISTVÁN.

— Kedvezményes vasuti menettérjegyek a Hus és Cyril és Metod hónapok alkalmából. Az utazás megkezdhető július 3-án, szombat délután, a visszautazás szerdán, 7-én délig bejelezendő.

DIJKUBLIZÁST rendez a lévai ipszroskór július 4 én és 5 én 3 órai kezdettel.

A napokban irógép mechanikus érkezik!

Javitásokra előjegyzéseket elfogad Nyitrai és Társa cég Léva

KÜLÖNFÉLÉK

— A magyar pártok egyesítésének évfordulója Léván. Az Egyesült Országos Keresztényszocialista és Magyar Nemzeti Párt lévai helyi szervezete ma vasárnap ünnepli a pártegyesítés első évfordulóját. Ezalkalomból ünnepi diszközgyűlést tart a ref. egyház tanácstermében d. e. 11 órákor. A párt vezetősége ezúton is felkéri tagjait, hogy a diszközgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

— Iskolai ügyi ankét Léván. Vasárnap délelőtt tartották meg a lévai iskolai ügyi ankétet a Városi színházban élénk érdeklődés mellett. Az ankétet Miklóssy Béla, a Szülői Társulat elnöke nyitotta meg. E után Vass László publicista foglalkozott a magyar iskolakérdéssel. Maggallapította, hogy a magyar szülői győngyességéből és közömbösségéből ezrekre menő iskolakötelest iratnak be másnyelvű iskolába. A magyar sors és a magyar fennmaradás — hangoztatja — a magyar iskolában dől el. Egészséges szociálpolitikát kíván a magyar gyermekek megmentésére. A szlovenszói magyar társadalomnak párt és világnézeti különbség nélkül egyöntetűen kell felkötölni a magyar iskolai ügyet, mert ez a „lenni vagy nem lenni” kérdése. A szlovenszói iskolatánácsok felállítását ki kell harcolni, hogy több beleszólanunk legyen az iskolágyakba. Dr. Duka Zólyomi Norbert felszólalásában megállapította, hogy a nemzeti lét és fennmaradás a nyelvtől függ ezt már Széchenyi is megmondta, így az iskolakérdésnek minden nemzet életében nagy jelentősége van, főként pedig egy nemzeti kisebbség életében. Tudást nem lehet továbbadni olyan nyelven, amelyet a növendék nem ért vagy csak rosszul ért meg. A nem saját anyanyelvű iskolában alacsonyrendűségi érzése támad a magyar gyermeknek és kevesebbnek érzi magát másnál. Az ilyen gyermekek nem váhát a magyar társadalom hasznos munkássá. Ugy nemzeti mint ember öntudatot csak a saját nyelvi iskolában adhat. Az előadó ezután ezt hangoztatja, hogy a magyar iskolákba magyar tanárokat kell állítani, mert csak az szolgálhatja az igazi fejlődést. Míjd a szülői társulatok gyakorlati jelentőségét ismerteti szociális és pedagógiai téren és felsorolja azokat a hiányzó iskolákat, amelyekkel sajnos nem lehetne nélkülözni a szlovenszói magyarságot. Pl. magyar egyetem, óvónőképző, szülésznőképző, különféle szakiskola stb. Az iskolakérdésben ki kell alakítani az országos magyar öntudatot pártokon és felekezeten felül. Háber Zoltán a gényei iskolai ügyet teszi szóvá. Felpanaszolja, hogy Gényen magyar gyermekek részére szlovák iskolát állítottak, minek következtében szellemileg visszamaradnak. Azt ajánlja, hogy a lévai magyar egyesületek tegyenek alapítványt a legjobb magyar tanuló jutalmazására. Az ankét Miklóssy Béla összefoglaló beszédével ért véget, aki az ankét eredménye gyánant azt az elvet szűrte le, hogy magyar gyermek magyar iskolába való. Fizily Imre, a pozsonyi Szülői Társulatok Szövetségének elnöke, üdvözlő levelet intézett az ankétnek.

— Papszentelés. Ifj. Guba József földmunkát, Guba József fiát, f. hó 29-én pappá szentelik a pozsonyi dóm-templomban. E szentmiséjét július 4-én d. e. tíz órákor mutatja be szülővárosának, Lévának plebánia templomában.

— Adóelőjárás kedvezmények. A pénzügyminiszter rendelete szerint az 1937 május 15-én mutatkozó egyenesadó-tulajdonosok után az adóelőjárás 3 százalékos adóelőjárásban részesül. Ez azokra az adóelőjárások vonatkozik, akik május 15-ig rendszeresen befizették az a határidő után esedékes egyenesadókat. — Augusztus 15-én és november 15-én mutatkozó tulajdonosok után az adóelőjárás másfél százalékos adóelőjárásban részesül. Van azonban szigorítás is espedig a nem fizetett forgalmi adó hátralékánál, melyet 5 százalékkal emelnek fel, ha a befizetés meg nem történt, s ezenfelül köteles az adóelőjárás az egész felemelt hátralék után 6 százalékos kamatot is fizetni.

— A barsi ev. egyházmegye közgyűlése. A barsi evangélikus egyházmegye f. hó 22. napján tartotta évi rendes közgyűlést Léván, az ev. egyházközösség tanácstermében Schubert Ede nyug. főbányatanácsos világi elnök és Ho Cik János esperes egyházi elnök vezetésével. A munka már előző napon vette kezdetét. Hétfőn este 6 órákor szlovák és magyar nyelvű istentisztelet volt, amelyen Rágitko Mátás körmőcbányai segédlelkész szlováknyelvű, Fenyves Pál vezekényi lelkész magyar nyelvű beszédet mondott. A lelkes értekezlet az esti órákban tartották meg. Ezen Boga Giza töltötte be az előadói tisztségét. A papnék konferenciája is akkor intézte el dolgait. Az egybegyűjték a lelkes család vendégei voltak s a késő esti órákig együtt maradtak és bizalmas megbeszélést folytattak a közgyűlés tárgyaitól. Másnap reggel fénykor órák a lelkesek és lelkészek az Ur asztalához járultak. Nyolc órákor már a gyámintézeti közgyűlés vette kezdetét, melyen az egyházmegyei segélyek osztattak szét. A közgyűlés, melyet rövid tanácsülés előzött meg, 10 órákor kezdődött és 1 órákor ért véget. A közgyűlés főtárgyai voltak az előző jelentések, melyeket a közgyűlés tudomásul vett. Bodó István volt szelecsényi felügyelő és Kosztolányi István volt egyházmegyei felügyelő elhunytának bejelentésekor a közgyűlés tagjai felállással adtak kifejezést őszinte részvétüknek. A többi folyóügyek között a közgyűlés jóváhagyta az összes egyházközösség számadásait és költségelirányzatát, valamint az egyházmegye számadását és költségelirányzatát is. A közgyűlés megválasztotta az egyházkerületi képviselőket is Bury Endre és Fenyves Pál lelkészek, továbbá Kosztolányi Gyula és Tzarózik Ede világi egyháztagok személyében. Dr. O. Usky István püspök a közgyűlést táviratilag üdvözölte és munkájára Isten áldását kívánta. A közgyűlésen résztvett Dr. Houček József, a honti egyházmegye felügyelője is, aki mint szódó lakos, a lévai egyházközösségnek a tagja s így a barsi egyházmegye kötelékébe tartozik.

— A Kongregáció színelőadása. A Lévai Férfi Mária Kongregáció június 4-én, vasárnap d. u. 6 órákor a piarista rendház kertjében színelőadást (kedvezőtlen idő esetén a Kath. Körber) jótékony célú színelőadást rendezt. Guba József tagtársának tiszteltére, pappá szentelése alkalmából. Előadásra került az „Orgonanyilás” című énekes népszimfó, három felvonásban. Itt Antal Pál. Helyi-árak 6-4-3 koronás. Számozott helyek. Jegyelvétel Akács József egyházfőnök, a piarista rendházban.

— Vadászati kiállítás Körmőcbányán. A körmőcbányai Léveszegyűlés 10 éves fennállásának ünnepére „Ismerjétek meg Körmőcbánya szépségeit” jellegű kiállítást június 27-től, július 6-ig vadászati kiállítást rendez. A kiállítás 1000 darabon felül van a trofeumok száma, mindenféle korszakú, vadászati felszerelés, fegyverek és orvosi eszközök. A körmőcbányai vadászati kiállításnak azért van egész Szlovenszók részére jelentősége, mert a legzebb és legelőnyösebb diadaljelek lesznek kiállítás. Érhető az érdeklődés már azért is, mert az eredetileg Zvolán tervezett kiállítás elmaradt s így minden Körmőcbányán résztvevőnek a kiállítás megtekintése leginkább július 4-én ajánlatos, mikor a közelebbi német községek, Kuosvágáson, a tűzoltó egyesület 50 éves fennállását ünnepeli, néppünnyelvények egybekötve. Ez alkalommal beállítás nyerhetnek a német bányász népszokásaiba, viseletébe.

— Három énekar hangverseny Nyitraegerszegen. Péter-Pál napján d. e. 10 órákor ünnepélyes szent-missa lesz Nyitraegerszegen, melyen a berencsi és azegerszegi énekkarok énekelik a IX. gregorián misét, a „De Bastá”-t. D. u. 5 órákor a templomban egyházi-6 órá 30 perckor a kulturházban világi énekarhangverseny a nyitrai SzMKE, a berencsi és azegerszegi énekkarok részvételével. A műsor Forneste, Martini, Menegali, Joquin de Prés, — Bárds L., Harmath A., Kodaly Z., Ádam J. stb. szerzeményekből van összeválogatva. A hangverseny után táncmulatság lesz a kulturházban. Az „Énekesrend” jegyében rendezett hangverseny némes szórakozást ígér az érdeklődőknek.

— A lévai adóbizottság kinevezése. A vezérpénzügyigazgatóság az 1937-1939. évi ciklusra az alábbiakat nevezte ki az adóelőjárás bizottságba: Bumenthal Jónás kereskedő, Pokorny Gottfried a lévai uradalom igazgatója, Steiner Ernő üvegkereskedő, Turay László vendéglős, Simkó Károly földbirtokos lévaiak, továbbá Nigel Mihály földbirtokos Lontó, Talán János gazdálkodó Dársznye, Horánszky László vegyeskereskedő Zseliz, Katona Vilmos vegyeskereskedő Nagysalló. — Póttagok: Link Barnát kereskedő, Lschky Elek kereskedő, Hrabovszky János gazda (Nygyeszék), Lhotzky János gazda (Endréd), Bresztyenszky Alajos gazda (Felsőalmás), Boros Béla sörkész, Dubovszky János kovács, Eischer Ignác kereskedő (Bát), Feldmann Aladár dohányüzem.

— Harminc kihágás a légvédelmi gyakorlat alatt. A kedden és szerdán lejáratott légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatban mintegy harminc személy ellen indított a hatóság büntető eljárást a rendelkezések áthágása miatt. Ezek egyrésze a riadó alatt járkált az utcán, másrésze pedig az előtétitási rendelkezés ellen vétett. Valószínű, hogy a kihágást elkövetők nagyobb része nem olvasta el az erre vonatkozó hatósági hirdetőt, mielőtt is tanácsos a légvédelmi hirdetőt meggyőző figyelemre méltatni.

— A légvédelmi gyakorlatból eredő károk. Egy lévai lakos azzal a panasszal fordult lapunkhoz, hogy a szerdai légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatban a túlzottan munkája következtében károsodás érte. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy — érettségizésük szerint — a városnak szavatossági biztosítása van a légvédelmi gyakorlatokból előforduló személyi és vagyoni károk esetében. A felmerülő károk ügyében tehát a városnak kell fordulni.

— Beiratások a zárdai iskolákba. Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló óvóintézetbe valamint az elemi és polg. iskola osztályaiba a beiratások f. hó 28 és 30-án eszközöltetnek a zárdában. Igazgatóság.

— Beiratások a római k. elemi fiúiskolába június 28 és 30-án d. e. 8-11-ig és d. u. 2-4-ig tartanak meg. Az első osztályba iratkozók hozzanak magukkal anyakönyvi kivonatot, melyet a városi anyakönyvi hivatal díjmentesen állít ki a beiratás céljára. Igazgatóság.

— A helybeli ref. népiskolába a beiratások f. hó 28 és 30-án lesznek. Felkérnek a református szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket a fent nevezett napokon okvetlen irassák meg. Igazgatóság.

— A lévai ltr. elemi népiskolában a beiratások június hó 28-án és 30-án eszközöltetnek délelőtt 8-12-ig. Igazgatóság.

— Beiratás a pozsonyi YMCA magánkezeskedelmi iskolájába naponta az iskola igazgatóságánál. Tagozatai a két éves ker. iskola és egy éves ker. tanfolyam. Megfelelő érdeklődés esetén magyar párhuzamos osztályok is lesznek. Az iskola jó alkalom nyújt a szlovák nyelv gyors és alapos elsajátítására. Felvehető minden 14 életévét betöltött és legalább 3 polgári vagy középiskolai végzettséggel rendelkező tanuló vagy tanuló. Az iskola a közoktatásiügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és abszolvensai érvényes bizonyítványt nyerne. A tanulóknak joguk van a kedvezményes vasúti diákigazolvány használatára. Prospektus ingyen. YMCA, Bratislava, Sánc ut.

— A verebelyi járás SzKIE csoportjainak június 29-én Csiffaron tartandó ifjúsági napjának műsora: I. Fel 9 órákor ünnepélyes felvonulás a templomhoz. 9 órákor szentmise, utána felvonulás a szövetkezet udvarába. II. Katolikus akció előadás. Először a SzKIE központi és a járási csoportok vezetői. III. Ifjúsági előadás. D. u. 2 órától műsoros előadás. A műsoron szerepelnek az egyes járási csoportok. Előadás témái: szavaly kórus, jelenetek, szavalyatok, tréfák, énekkar, csoporttáncok stb. IV. Néppünnyelvény tánc. — Jelvény megváltása kötelező és az előadásokra belépőjegyű szolgálat. Az ifjúsági napon résztvevők közhözök: Aho, Bece, Bessenyő, Csiffár, Nagyhid, Kácz, Lőh, Tild, Tóth.

Magyar gyermek magyar iskolába való!

KIS FIAMNAK

— HALÁLÁRA —

Vig kacagásod elhalt akadon,
Csendesed lettél egy szép hajnalon...
Az a szó — Apa — ajkaidra fagyott
— Fiam nincs nekem, fiam már halott...

Virágos nyárban, harmatos reggel
Emlentél a kis anyám serreggel;
Híába hitvünk vissza tégedet
Órök álomra csuktad le szemed

Nem mondd többé azt, hogy: „Miatyánk...”
Úr azt: szeretlek jó anyám, apám!
Eres lelt háznak, néma, hangtalan
— Látod ilyen lett életem, nyarom...

Itt maradt apró, kis játékszered
Vonat, kis baba, puská, szekered...
Nem játszol velük többé már, te nem
— És én imára kulcsolom kezem...

Mi lett maradtunk... szívünk sír, zokog
Viseljük azt mit Isten rák adott...
Megnagyusként szívünk, tudom nehezen
Kicsi kis fiunk, édes gyermekem!

Tudom boldog vagy, boldogabb mint itt
Hiszen szivedben benne élt a hit...
Magaddal vitted, egy szép reggelen,
— Átmoldj csak tovább édes gyermekem!

VERES VILMOS.

— Angol kirándulók balesete Szódón. Hétfőn Szódón robbogott keresztül motorkerékpáron egy fiatal angol házaspár, akik mint turisták utaztak Szlovénországban. A zseli polgári iskolából több diák kerékpáron haladt elöttük és az angolok túlközlésére egy fiu, Béres László, izgalomban nem bírta, hanem jobbra tért és így a motorkerékpár elé került, amely elütötte őt. Béres László az árokba esett és szerencsére baja nem történt, de az angol vezető a felborult motorkerékpár alá került és eszméletlenül fektült a földön. Dr. Holubek kósjegyző közeli kórházba szállították, ahol dr. Holzer zseli orvos részeseitette elsősegélyben a megállapította, hogy agyrázkódást szenvedett. Az angolt most is ott ápolják. Feleségének nem történt baja az ijedségen kívül.

— A Phönix teljesíti a biztosítottakkal szemben való kötelezettségeit. A Phönix kormánybiztosai az alábbi intézkedéssel rendelkeztek véglegesen a Phönix és a biztosítottak közötti viszonyt. A törölt biztosítások érvényeléseinek határideje 1937 július 22. Így tehát minden biztosított, aki törölt biztosítását újra érvénybe akarja léptetni, köteles a fenti időpontig jelentkezni. Minden olyan biztosítási kötvény, amely nem volt 3 évnél idősebb, teljesen veszteségmentes s azoknak a biztosítottaknak igénye sem rövidül meg, akiknek életbiztosítási együttesen a 10.000 koronát meg nem haladja. Ha a biztosított a díjakat nem fizeti tovább, úgy az egész biztosított összeg 27 százalékat levonják a tőkésített vagy visszavásárlási összegből s amennyiben a leszállítás 1937-ben történik, úgy további 10 százalékat vonnak le. Maga a rendezés, természetesen, csak úgy volt lehetséges, hogy az állam bocsátotta a Phönix rendelkezésére azt a szükséges összeget, amellyel a díjtartalékok kiegészítették s amelynek révén a Phönix továbbra is eleget tud tenni kötelezettségeinek.

— Öngyilkos lett, mert elleneztek házasságát. Holka István 25 éves kecsényi gazdagember szerelmes volt egy falujabeli lányba és feleségül akarta venni. Holka szülei nem jó szemmel nézték fiuk szerelmét, mert gazdagabb leányról álmodoztak, akit fiuk oltárhoz vezet. Efelett Holka István annyira elkieseredett, hogy egy átmulatott éjszaka után, amikor együtt táncolt szerelmével, elbucszott tőle és kiment a vasúti sínekhez és a Zólyom felől érkező vonat elé fektült, amely halálra gézolta.

— A lévai századosok. Mult év júniusában hosszabb riportban emlékeztünk meg arról, hogy özvegy Fekete Jánosné lévai lakos századik születésnapját ülte pompás szellemi órszéken és városunknak ó a legidősebb matronája. Nem sokkal fiatalabb nála Pollak Dávid, a lévai izraelita egmenház lakója, aki 1888. februárjában született Barsban, tehát nyolc hónap múlva száz éves lesz. Pollak Dávid szellemileg szintén eleven, jó

étvágya van és általában igen jól érzi magát, így meg van minden reménye arra, hogy az ő életkorát is három számmal fogják írni.

— A Kereskedelmi Csarnok közli, hogy hétfőn és kedden — Ciril és Metód és Husz napján — az üzletek délután zárva lesznek.

— GYASZHIR. Özv. Osztrieder Györgyné áldásos életének 81. évében Orozskán elhunyt. Halálát gyermekei és unokái gyászolják.

— Véres verekedés. Ocsaiak György és Hengertner József lévai fiatalberek vasárnap este a kápai uton megtámadták egy katonát. A már veszedelmes helyzetben levő katonának segítségére sietett a vele sétáló bajtárs. Ocsaiak György ezt úgy akarta lehetetlenné tenni, hogy a katona szuronyát el akarta venni. Ez többször figyelmeztette őt, de az kísérletével nem hagyott fel, mire a katona szuronyával több aszúrát ejtett Ocsiakon. Időközben kivonult a katonai készület is, de már nem akadt munkája. Ocsiakot a kórházban ápolják. Hengertner a rendőrségen kihallgatták, szótlan szabadonbocsátották. A vizsgálat egy katonai részről, mint a polgári hatóság részéről folyamatban van. A támadás oka: nő, a megtámadott katonának Léván lakó földije.

Dr. HATRIK kórházi főorvos június 27-től július 5-ig nem rendel.

Dr. Feldmann Miksa orvos rendelését megkezdte Komensky (Kosulh) utca 30 sr. alatt.

Szeplőt, barna foltot 3 nap alatt eltüntet a csodás, fejtömörítetlen hatású „Royal” krém. Tégely ára 10 K. Garantiált siker. — Egyedárusító Bumenfeld droguista.

Gazdák figyelembe. Ne hanyagolja el gyümölcsfáit. Vásároljon permetezőszert Ph. Mr. Preisich drográiban. Dendrin, Neodendrin, Poksin, Herbar, Sulfomag, Arsulmag, Organol, oltóviasz, Arzola, Uránia-zöld, valamint Sotor-hernyőnyv állandó raktár.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Cihlár Károly és Kafka Anna fia Károly. — Kovács Aranka leánya Mária. — Ment András és Német Ilona leánya Rozália. — Sebo József és Sebo Katalin leánya Anna.

Házasság. Stern Ábrahám Salamon izr. és Háber Ilona izr.

Halálozások. Józsefcsek Géza 67 éves. — Dohány Sándor 3 hónapos. — Simovics János 17 éves. — Simon István 58 éves. — Sebo Anna 6 napos.

Gyazköszönet.

Férjem elhunyt alkalmából kifejezett részvét megnyilatkozásokat hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik a temetésen résztvettek vagy részvételüknek más uton adtak kifejezést.

Léva, 1937. június 20.

özv. Borcsányi Beldné
és a gyászoló család.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Lévas, jelentése

	jun.	jun.
	19-én	26-án
100 pengő	581,50	575,—
100 osztrák schilling	584,—	585,—
1 angol font	142,—	141,—
1 amerikai dollár	28,85	28,70
100 svájci frank	658,50	660,—
100 francia frank	128,05	128,—
100 líra	140,60	137,—
100 német márká	747,—	745,—
100 dinár	65,70	65,50
100 lei	17,40	17,—

Egy szoba konyhás házat megvételre keresek. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 642

Üveges tanonc szlovák nyelvismerettel felvétetik Pollak Adolf cégénél. 643

Megvételre keresek egy jókárban levő gyermekocsit. Cim a kiadóban. 644

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor (Helyszíni közv. Levélről „Gyermekek éneknepja”) 22.25 Külgügyi negyedóra.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 Rk mise. 11.15 Evang. istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 13.05 Világhíradó 14 Hanglemek. 15 Gazdasági tanácsadó. 15.50 16.30 Részletek „János vitéz”-ből. 17 Zongorahang. 17.30 Versek. 17.50 Szalonzene. 18.10 Rádió tárgysorsjáték ismertetése. 18.25 Női énekegyüttes. 19 Előadás. 19.40 Sporteredmények. 19.50 „Aranyvirág” daljáték 3 felv. 22 Hírek. 22.20 Közv. a Beszkárt-sporttelepről. 23.05 Cigányzene.

PRAHA. 16. Katonazene. 19.65 Vig dalok. 19.50 Tarka műsor. 21.05 Zenekari hangv. 22.35 Táncczene.

WIEN. 13. Hangv. 15.40 Kamarazene. 16.45 Gyermekeóra. 19.35 Lehár-operekt. 22.45 Táncczene.

Hétfő

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Zongorahangv. 12.40 Hírek. 13. Postászk. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.30 Felolvasás 18 Zongorahangv. 18.30 Előadás. 19 A bécsi „Waltharia” énekkar. 19.40 Felolvasás. 20 Bpesti Hangv. Zenekar. 21.30 Cigánygyerekek zenekara. 22.40 Hanglemek.

PRAHA. 17.05 Zene. 17.40 Kórus. 20.40 Zenekari hangv. 21.55 Hanglemek. 22.20 Operaelőadás.

WIEN. 12.20, 13.10 Zene. 16.05 Hanglemek. 17.30 Dalok. 19.25 Operagy. 20.40 Katonazene. 21.40 Dalok 22.20 Táncczene.

Kedd

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.20 Hírek. 22.35 Schrammelzene.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 Rk mise. 11.15 Gőrgőzök, istentisztelet. 12.30 Operaházi zk 14 Hanglemek. 15.10 Felolvasás. 15.40 Honvédzk. 16.45 „A magyar kenyér ünnepe” előadás. 17.30 Cigányzenekar. 18.30 Felolvasás. 19.05 Szalonzene. 20 Schönbrunni orgonák” zenés hangjáték. 21.05 Hírek. 21.25 Jazz. 22.30 Zongorahangv. 23.15 Cigányzene.

PRAHA. 19.05 Zenekari hangv. 21.55 Hanglemek. 22.25 Schrammelzene.

WIEN. 11.15 Vándordalok. 12.55 Hangv. 16.45 Sláger dalok. 18 Zenekari hangv. 19.10 Ariák és dalok. 22.30 Bécsi zene. 23 Hangv.

Szerda

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar óra. 20.40 Vonósnyegyes 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Cigányzene. 12.30 Hírek. 13.30 Szalonzene. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17. Előadás. 17.30 Munkásdalárdák hangv. 18.30 Felolvasás. 19 Bpesti Hangv. Zenekar. 20.15 „Válás” vígjáték. 20.55 Cigányzene. 21.20 Hírek. 22.20 Bolgár népdalok. 23.10 Táncczene.

PRAHA. 17.40 Juvogszláv dalok. 19.20 Egyveleg. 20.40 Vonósnyegyes. 21.55, 22.55 Hanglemek.

WIEN. 12. Zenekari hangv. 13.10 Lemezek. 16.05 Hangv. 19.15 Szimfonikus zene. 20.40 Bécsi zene. 21.40 Csellóhangv. 22.20 Zene. 23 Hangv.

Csütörtök

BRATISLAVA. 10.10, 13.04 Hírek. 17.05 Magyar műsor. (Magyar dalok) 19.35 Katonadalok. 22.45 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Honvédzk. 12.30 Hírek. 13.30 Jazz. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17. Enekkhangv. 17.30 Előadás Szalonkíról. 18 Hegedűjáték. 18.30 Előadás a kertkultúráról. 19 „Zilahai notás világ” előadás személyekkel. 20 „Váljunk el” vígjáték 3 felv. 21.40 Hírek. 22.05 Cigányzene. 23. Előadás franciul. 23.15 Hanglemek.

PRAHA. 16.10 Zenekari hangv. 19.35 Katonadalok. 20.05 Unepi akadémia.

WIEN. 12. Zene. 13.10 Hangv. 13.45 Lemezek. 16.05 Francia zene. 17.50 Hegedűhangv. 20.25 Amerikai dalok. 21 Hangv. 23 Táncczene.

Péntek

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 19.40 Szlovák népdalok. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Enekegyüttes. 12.40 Hírek. 13 Beszkárt-zk. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Zenelő dobos. 17.15 Sportközlemények. 17.30 Hárfakettős. 18 Elbeszélések. 18.30 Cigányzene. 19.45 Külgügyi negyedóra. 20 Buttykai Akos emlékezete. 21.40 Hírek. 22 Előadás franciul. 22.15 Hanglemek. 23.20 Jazz-zk.

PRAHA. 17.10 Vonósnyegyes. 19.40 Népdalok. 20.55 Filharmoniai hangv. 21.55, 22.55 Hanglemek.

WIEN. 12, 13.10 Zene. 14 Hegedűhangv. 17.25 Dalok. 19.25 Hanglemekabare. 22.20 Bach-művek. 23.10 Táncczene.

Szombat

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar óra (A sárka démon, groteszk-játék) 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Enekkhangv. 12.30 Hírek. 13.30 Lemezek. 16.15 Ifjúsági előadás. 16.45 Hírek. 17 Előadás. 17.30 Zongorahangv. 18 Mit üzen a rádió? 18.25 Táncczene. 19 Vándoréletről. 19.30 „A szép, fényes katonának gyógyágyarany élete...” dalos, zenés magyar katonaszt. 21 Hírek. 21.20 Zenei paródiák. 22.30 Cigányzene. 23.20 Jazz.

PRAHA. 16.05 Fúvós zene. 19.15 Szólisták. 20.20 Operett. 21.55, 22.20 Lemezek. 23.35 Jazz.

WIEN. 12, 13.10 Zene. 14, 16.55 Lemezek. 19.25 Operett. 23 Táncczene.

NAPIRENDEN . . .

Az ember éktelen pörölésbe kezdett. Nem volt szokatlan ez a háznál, de ez a hang mégis felszágázta az asszony türelmét, amivel az ura magának akarta biztosítani a felsőbbiséget. Ugy volt mindég, hogy az asszony rendelkezett mindenben, mivel — azt tartotta — az ura itt csak vő, hát hallgatás a do'ga . . .

Rendben is lett volna minden, de rendszerint napirenden voltak a veszekedések és mindég csak a pénz miatt voltak a bajok. Máskor mindég csupa jókedv, morolygás volt mind a kettő, de még a harmadik is, a tizenhárom esztendő Aranka, aki akarla, nemakarla volt az okozója veszekedésüknek.

— Éz így nem mehet tovább! — kiabált az ember, — így előbb-utóbb tönkremegyünk!

— Annak nem én vagyok az oka! — mondta az asszony.

— Hát én?

— Az adóhivatal meg a bank! — replikázott az asszony. — Az visz el mindent, de nem én!

— De te is elviszed rongyra meg c'fraságra, nem?

Majdnem mindennap előfordult nála az ilyenfajta veszekedés. Ma azután újra sorra került minden, még a tavalyi heremag ára is szemére lett hányva az asszonynak.

— Azon a lyánkáknak vettem ruhát, nem magannak! — védekezett.

— Igen, mindent a lyánkára raksz, mert nincs annak elég rongya!

— Van, de miáz? Az utolsó béresjárnak is több van.

Erre az asszony hangos sírásba fogott. Nem mintha nagyon szívére vette volna az ura fenyegetéseit, de hát ez volt a szokása. Régi jó recept ez, amit tán Éva anyáék is sikerrel használtak. Az ember mindjárt alább is adta a hangot.

— Jó, jó, no! Nem azért mondom, csak úgy mondom . . . Te nem tucd mást, csak bögni, persze mert ez a legokosabb ilyenkor . . .

Ezzel kiment. Az ilyen vihar után, amikor rájött az eső, vagyis az asszony sírásba kezdett, elmenekült hazulról. Bútt a szövetkezet vendéglőjébe.

— Kérek háromdecit! — rendelkezett.

Körülnéz az ivóban. Az egyik sarokban ismerős arc, a sógor tűnedezik egy tres decistüveg mellett.

— A sógornak is eggyel! — szól a szövetkezetes után.

Aztán közelebb megy a sógorhoz és ott foglal magának helyet.

— Szerusz sógorkám! — köszönti.

— Szerusz!

Lekezelték. Szónéklül emelték fel a poharakat, ahogy a szövetkezetes odahozta.

— Mi van megint? — érdeklődött a sógor.

— Fene a pofáját ennek a világnak! Mi szokott lenni? Te is nyögöd . . .

Ebből megértette a sógor az egészet.

— Persze, gondóhattam vóna — hümmögött.

Maga is olyanformán volt. Csakhogy még neki nem egy, de két lyánkáról kellett gondoskodni. Igaz, hogy azok kicsinyek még. De majd megnőnek.

— Megbolondul az ember igazán — hümmögte tovább. Mindig csak a kiadás! Az aratás is gyöngőnek mutatkozik. Aztán mi-bő mindig? Mi-bő?

— Hát mi-bő? — hümmögte emez is — Mi-bő?

Hogy a bor hevíteni kezdte, kezdett mulni a mérge is.

— Sok köll a lyánkára is — próbálta enyhíteni a kegyetlen kérdést. Aszongyák, a kamatot is leszállítják vagy másfél százalékkal . . .

Más előtt talán érthetetlenek ezek a szavak, de ők jól megértik mit jelent a mai világban a lyány, kamattal, meg ilyesféle.

— Tökön uszunk, sógorom, én mondom! — mondja amaz. Csak elne mertülünk, arra vigyázzunk!

Újra koccintottak. Azután az Aranka apja az újság után nyult, amit ott hevert előtűtt az asztalon. Olvasni kezdte, de csak úgy magában. A másik hallgatott.

— Mi van benne? — kérdezte aztán.

— A nyégus Gsnbe van . . . Ement a a népszövetségi ülésre. Beszélni fog . . .

— Nyava'ya törje itet! Belpolitika?

A sógor tovább lapozgatott. Talált is valamit az újság hatu'ja felé valami érdekeset, mert szemeli rápatadtak az újság lapjára.

— No? — kíváncskodott a sógor.

— Várjon, elő elolvassom . . .

Hogy azután végigbongázta az érdekesnek látszó dolgot, elfanyalódott.

— Ez még a nyégus eseténél is rosszabb!

— mondta sóhajva.

— Ugyan? — ijedt meg a sógor. — Má mi az megint?

— Ez má nekünk vagyon írva, mert aszongyá, hogy októberbe lejár a moratórium . . . Ej haj!

Féltaszította magafelől az újságot és a pohárnak fogott.

— Igyunk sógor!

Ittak. Azután nagyot hallgattak. Volt min eltűnődni mind a kettőjüknek. Egyiknek is, másinak is kijutott bőven a földi örömből. Csak itt érezték jól magukat a hűvös ivószobában, jó bor mellett. Mert mit is ér ez a nyomorúságos élet, ami olyan mint az alma. Kivülről mutatós, belülről meg a féreg rágja.

De ki hiszi el ezt? Az adóhivatal nem. A bank nem.

— A sógorasszony micinyá? — kérdezte hosszu gondolkodás után a sógor.

— Bög. Öszevesztünk . . .

— Érdekes!

— Mi? Az, hogy összevesztünk? Mi lehet abban érdekes? — csudálkozott el a sógor.

— Az, mert én is ammiat szóktem meg. Összenevetek. Most már tudták miért találkoznak mindennap itt a kocsimában.

Minden nap?

— Napirenden . . .

— Értem. Oszt más is vót?

— Mi?

— Amolyan legyintés féle . . .

— Nem. Minek üssük egymást? Ugyis ver az isten . . .

— Nem az!

— Hát?

— Az nem!

— Akkor ki?

— Lessan senki se már . . .

— Hogy-hogy?

— Lessan eluszik amink van . . . Elusztatják . . .

Értem. Tán csak megváltozik a világ. Oszt nem ver senki. Majd csak máskép lesz . . .

Zörgött az asztalon.

— Tessék? — szaladt oda a szövetkezetes.

— Kéccer háromdecit.

Újból teii poharak kerültek az asztalra.

— Kijébb van?

— Koszmályi bor — mondta a szövetkezetes és azzal kiment.

— Neked van még?

— Semmi. Egy liter se . . .

— Az idén se lesz. Lehull. Valami mely emészti, meg a peronoszpora . . .

— Az, peronoszpora, meg mo'y.

— Megint nem lesz termés . . .

— Nem. Üsse meg a menyők az egész mindenséget!

— Hát üsse meg. Minket ugyse üthet már jobban! Igyunk sógorom!

Egy hejtással kiitták a bort. Erre aztán a másik sógor zörgött az asztalon.

— Még kéccer háromdecit!

A harmadik pohárnál már alig beszéltek valamit. Mindegyik a maga bajára gondolt.

Vagy tán már nem is gondolt, mert csak nézték a poharakat, mintha azoktól remélték volna a megszabadulást. Most már szükbe se jutott, hogy mi hozta őket ide.

Inkább azon gondolkoztak, menni köllene . . .

— Igyunk sógor!

És ittak. Fenéig ittak. Hogy felejtselek. Azután fölálltak, érezték, hogy már több mondanivalójuk nincsen.

De holnap megint lesz. Tegnap is volt . . .

A szövetkezetes visszajött. Egy fonott demijont teit be a söntésbe.

— Sógor, kifizeted?

— Nincs nálam pénz . . .

— Nálam se. Mennyi az egész?

A szövetkezetes számított.

— Tizenkettőnegyven . . .

— Jó, írja a kontómra . . .

— Rendben van! — és ment a dolgára. Meg a két sógor is.

— En is köszöntetem! — bucsuztak el egymástól.

Aztán egyik erre, a másik arra vette az utját. Véletlenül ellenkező irányba kellett nekik menni. Legalább mégis van némi eltérés köztük . . .

Veres Vilmos.

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

LTE—Rimatomásfalvai MSE 2:1 (1:0) bíró: Varga, Fülel. Kovács és Vigh helyen tartalekkel felálló LTE csapata váratlanul igen erős ellenfelet talált a tamásfalvi csapatban, amely a Középkertület bajnokságában a harmadk helyen vezetett, de saját pályáján ebben az évben csak egy vereséget szenvedett. Ahoz, hogy az LTE gyengébb formát jászott ki, hozzájárult a hosszu utazáson kívül az is, hogy a pályán nagy fű volt, amely a mérkőzés előtt tartó nagy esőben felázott, a játékosok jobbra-balra csuszáltak rajta. A mérkőzés elején már a 12. percben Horváth megszerezte a vezetést, ettől kezdve az LTE elbizakodottan küzd és ez a második félidőben majdnem megbosszulja magát, mert a 6. percben a közvetlen védelem hibájából Tamásfalva egyenlített. Ezután nagy küzdelem indult meg a győztes góltér. Az LTE-i csapán a kiválóan működő Martinovics hibátlan játéka mentette meg a vereségtől. Ez a játékos a mezőny kimagaslóan legjobb embere volt, mindenütt ott láttuk, ahol szükség volt arra és még mindég volt ereje, hogy a fedezetsornak is segítsen és a csatársor, különösen a mérkőzés vége felé, amikor már egyes játékosok kifulladások, támadásba lendítse. A győztes gólt a 23. percben egy kórner utáni kapuelőtti kavardásban Horváth lötte. Mindket csapat a mérkőzés vége felé erősen visszaesett. Az LTE-nél Dabetz párszor bizonytalankodott, de különben megfelelt. Matulányi igen gyengen jászott. A fedezet-sor legjobb embere Meszáros és leggyengébb tagja Kuzsel volt, aki messze elmaradt muhethi formájától és bizony nagy átjáróház volt a közepben. Do-hány megfelelt. A csatársorban Tóth megfelelt, am-bár nagyon lassu volt. Veres, mint összekötő gyengen, mint szélső nagyszerűen jászott, állandó tagja lehet a csapatnak. Vizi a mezőnyben megfelelt, de kapu előtt nem volt szerencséje. Horváth a mezőnyben gyengébb volt, ám a kapu előtt igen ves-zélyes. Hengeter a neki szokatlan balszelen sem-mi sem mutatott. A bíró kifogástalanul vezette le a mérkőzést, szivesen látnók öt bárnikor Léván is. Tamásfalva Sport Egyesülete és közönsége példát szolgáltatott arra, hogy miként kell egy csapa-t fogadni és a pályán ilyen fontos kupa mérkő-zéseknél viselkedni. Minden dicseretet megérdem-elnek a tamásfalvi játékosok is, akik teljesen amatőr szellemben, csupán a sportért játszanak és ilyen kiváló művora tudták felhozni nagyszerű küzdő-képességgel és kiváló szellemükkel ennek a kis közönségnek a futballsportját. Ezzel a mérkőzéssel az LTE ismét egy nagy akadályon küzdött át magát és legközelebb Komáromi FC—Losonci AFC divi-zions csapatainak küzdelméből kikerülő győztes-sel meri össze erjét Léván. A mérkőzés vagy július 4-én, vagy 11-én kerül lejátszásra, addig az LTE csapata a jól megérdemelt nyári pihenőjét tartja.

BTC Bossányi—SK Levice 4:3 (2:1). Bíró: Kupric, Pozsony. Az SK Levice első selejtező mérkő-zésen minimális és meg nem érdemelt vereséget szenvedett a nagyböb szerencsével küzdő Bossányi csapatától. Az SK Levice góllövői: Kroszlák 2, Svoboda voltak. Ma SK Levice Bossányiban jászti revans mérkőzést és lehetséges, hogy az sikerülni is fog. Ebben az esetben egy harmadik mérkőzés lesz semleges pályán, de ha újra kijap, vagy csak eldöntetlen ér el, akkor Bossányi kerül be a II. osztályba, míg az SK Levice továbbra is a III. osztályban fog jászni. Mi kívánjuk a lévai szlo-vák csapatnak, hogy ő kerüljön be a II. osztályba, hogy ezzel a lévai sport ismét egy lépessel előbbre jusson.

Az LTE atletikai szakosztályának teljes gárdá-ja, 10 versenyzővel, Budaváry László sz. o. ve-zető vezetésével ma Pozsonyban áll starthoz az or-szágos atletikai bajnokságok során. Annak ellenre, hogy az LTE atletái nincsenek a legjobb formában, mert kevés versenytrenningel rendelkeznek, mégis reméljük, hogy nagy rutinjuk révén, különösen a Runna—Bényi—Hornok és Szumrak, valamint a mult évben győztes staféta, bajnokságokat fognak nyerni és a pontversenyben is, legrosszabb esetben Pozsony, Kassa, Ungvár után a negyedik helyen fognak végezni. Az LTE atletái nagy szorgalommal és lelkesedéssel készültek a versenyre, megérdem-elik, hogy bajnokságokat és jó helyezéseket érjenek el jutalmul.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kö-
rünk válasza szolgálo levelezőlapot csatoln!

Kiadó két szoba, konyha, nagy üvegezett verandával, Masaryk utcában. Bővebbet a kiadóban.

2 lakásból álló adómentes ház, nagy kerttel eladó. Cim a kiadóban. 526

Villa eladó, adómentes, 4 szoba, veranda, vízvezeték kertben és lakásban, kényelmes melléképítményekkel. Zách u. 34. Kálvária. 527

200-tól 300 -öles telkek a város legégszesebb helyén eladók. Cim a kiadóban. 528

4 vagon bort befogadó pince eladó vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. 529

Két, egy szobából, előszobából, konyhából, éleškamrából és kerhasználatból álló lakás kiadó. — Dr. Steiner Oszkár ügyvéd, Levice. 627

Irodának, orvosi rendelőnek alkalmas két nagy utcai szoba verandával a város központjában kiadó. Cim a kiadóban.

Féláron eladó egy fényképező gép lemezre és filmre. Zeiss Ikon Tessar 1:4, 5 f—13 comp. 9x12. Nagyító táská szakkönyvvel stb. kellékek vagy ezek nélkül. Vanger Mihály, fűszerkereskedő, Szepessy u. 13. 628

Butorozott szoba, Fótéren, korzó oldalán az emeleten kiadó. Cim a kiadóban. 629

A lévai határban fekvő 12 magyar hold föld bérbeadó. Bővebbet László utca 11 sz. 630

Eladó szoba, konyhas ház kerttel. Csepregi u. 34. sz. 631

Olcsó jó motorbicikli eladó. Varsány, Papplak, 633

Eladó ház esetleg bérbeadó 2 részben is a város belterületén nagy kerttel. Ugyazintén butorok is eladók. László utca 5. 634

Eladó alig használt sárga féderes kocsis és egy pince, felső részében tágas helyiséggel a Bási uton. Bővebbet: Botfika utca 14. 635

Butorozott szoba magános nőnek, július 1-től kiadó. Balogh Micinél, Béka u. 1. 636

Modern ház, amortizációs kölcsönnel eladó. Ugyanott butor. Mácsay u. 10. 637

Forgalmas helyen üzlethelyiség és két szobás lakás kiadó. Szepessy u. 12. 638

Boraim butellázását jul. 1-étől jul. 16-ig Szent János hegyen folytatom. Kupecz János. 639

Iskolás leánykát szeptembertől felveszek teljes ellátásra. Kern Oszkárné, Léva. 640

Bor mérés! Újkeresztgyejen július 1-től. Gaál János, Levice. 641

Jöjjen

VYHNÉRE

gyógyulást, üdülést, szórakozást nyújt. GYÓGYIT: Idegbántalmokat, női bajokat, vérszegénységet, szivbajot, stb.

Teljes pensió fürdővel és gyógydíjjal együtt:

június és szeptemberben 35 Kč
július és augusztusban 36—44 Kč

Preklad-Fordítás.

Hirdetmény.

A šahy-i járásbíróság fenti számu végzésével kiküldött bizottság ezzel közölni teszi, hogy Kleňany és Fedýmeš községekre vonatkozólag az 1886: XXIX. t. c., 1889: XXXVIII. t. c. és az 1891: XVI. t. c. értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén a helyszini eljárás a Kleňany községben 1937. július 1-én fog kezdődni.

A kitűzött napon a telekkönyvi és a kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszinen a további teendőket megkezdi, a községi előljárással külön fog közölni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t. c. 1. és 18-iki és az 1889: XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és 8. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, mert különben jogaikat ezuton nem érvényesíthetik s a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. Azok, akik javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyazintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilváníttást végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Dňa 9. júna 1937.

Okresný súd v Šahách, odd. V.

Mikuláš Urbanovič v. r.
vlozár.

Dr. Ján Sandtner v. r.
okr. sudca.

Megbízható kerékpár

csak szaküzletben kapható!

BAROSKA Levice, Kálnai utca 3. Tel. 130.

JAWA SERVICE!

Nyári melegben is legjobb szórakozás a radio!

Kiránduláshoz vegyen weekend radiot! CSERÉLJE KI régi radioját modern vill. hálózati készülékre még a mai olcsó árban a legrégibb radio szaküzletben

Alapítotott: 1881.

Védekezzen állandóan a gyümölcsfák kártevői ellen!

Sulfomag, Arsulmag, Herbar, Poksin, Cupro, stb. nyári permetezőszerek Sotor hernyóenyv, rézgálic, rézkénpor, raffia, mülép!!

Fűszer és vasárak, háztartási cikkek, műszaki elektrotechnikai, fényképezési és sportcikkek!

Gramofonok, kerékpárok! „BRUCIOR” petroleumgáz takaréktűzhelyek!

Radio Central - Kern Testvérek áruházában Léva